

"ДИЛКАШ ШЕРИКЛАР"

Ушбу маблағни кредит тани ва фоизи бўйича ву жудга келган ўпирлишни "ёпишга" ҳамда бошка "молиявий ёрдамлар"га сарфлашди. Орадан 2 олти ой ўтиб...

2
бет

МЕНИНГ ХОҲИШИМ ҚОНУНИЙМИ?

Бироз вакт ўтиб, шошилганимни билдим. Чунки бу орада ишга қайтишга имконият пайдо бўлди. Мен аввалги ишимга қайтаришни сўраб мурожаат 4 килишим мумкинми?

4
бет

Huquq

Mustaqillik huquq demakdir

2009-yil 10-sentabr, №37 (662)



1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan www.huquq-gazeta.uz

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНЫИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖИНОЯТ КОДЕКСИННИГ 227-МОДДАСИГА ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ТҮГРИСИДА

Қонуничилик палатаси томонидан 2009 йил 26 майда қабул қилинган

Сенат томонидан 2009 йил 28 августа маъкулланган.

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2012-ХИ-сонли Қонуни билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси (Ўзбекистон Республикаси Олий Маъжлисining Ахборотномаси, 1995 йил, № 1, 3-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Маъжлисining Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5-6, 102-модда, №9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5-6, 153-модда; 2001 йил, № 1-2, 23-модда, № 9-10, 165-модда; 2002 йил, № 9, 165-модда; 2003 йил, № 1, 8-модда, № 9-10, 149-модда; 2004 йил, № 1-2, 18-модда, № 9, 171-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Маъжлис палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 314-модда, № 12, 417, 418-моддалар; 2006 йил, № 6, 261-модда, №12, 656-модда; 2007 йил, № 4, 158, 166-моддалар; № 6, 248-модда, № 9, 416, 422-моддалар; № 12, 607-модда; 2008 йил, № 4, 187, 188, 189-моддалар, № 7, 352-модда, № 9, 485, 487, 488-моддалар, № 12, 640, 641-моддалар, 2009 йил, № 1, 1-модда, № 4, 128-модда) 227-моддасининг номи ва биринчи қисмининг диспозицияси қўйдаги таҳрира баён этилсан:

«227-модда. Ҳужжатлар, штамплар, муҳрлар, бланкаларни, автомототранспорт воситаларининг ва улар тиркамаларининг (ярим тиркамаларининг) давлат рақам белгиларини эгаллаш, нобуд қилиш, уларга шикаст етказиш ёки уларни яшириш

Корхоналар, муассасалар, ташкилотларининг қатъий хисобидаги ҳужжатлар, штамплар, муҳрлар, бланкаларни, шунингдек автомототранспорт воситаларининг ва улар тиркамаларининг (ярим тиркамаларининг) давлат рақам белгиларини эгаллаш, худди шунингдек уларни нобуд қилиш, уларга шикаст етказиш, уларни яшириш гаразгўйлик ёки бошка паст ниятларда содир этилган бўлса».

2-модда. Ушбу Қонун расмий ўзлон қилинган кундан ўтибдан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг
Президенти
Тошкент шахри,
2009 йида 8 сентябрь
№ УРҚ-215

И. КАРИМОВ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ПРОКУРАТУРАСИННИГ МАТБУОТ ХИЗМАТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

2009 йилнинг 29 август куни таҳминан соат 18-30 лар да "Кўкча" масжиди яқинидаги Тошкент шахар, Шайхонтохур тумани, Маннон Уйғур кўчаси, 5-йода, Ўзбекистон ҳуқуқни муҳофаза қиливчи органлари томонидан мұқаддам Тошкент шахрида Республика фуқароларига қарши бир қатор қотиллиларининг жиноятларини содир этган терорчилар гурухини йўқ қилишга қаратилинган маҳсус операция ўтказилган.

Ушбу ҳолат ҳақида маълумот тезкортеров тадбирларда ўтказилгаётганлиги сабаби олини берилмаган.

Ўтказилган тадбирлар натижасида юқорида қайд этилган жиноятларга дахлдор бўлган, хорижий терористик марказларда ҳарбий тайёргарлик ўтаган уюшган

жинойи гурух аниқланган.

Махсус операция натижасида учта теророрчи, шу жумладан қидирудва бўлган, жинойи гурух раҳнамоси Махмудов Шавкат Дильтшотович йўқ қилинган.

Ҳозирги кунда мазкур ҳодиса юзасидан Энзебекин Бош прокуратуроси томонидан жиноят иши кўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Шунингдек, терористик гурухнинг бошка фаол аъзолари ушланган ва икрорий кўрсатмалар беришибмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг матбуот хизмати ушбу жинойи гурух аъзолари устидан олиб борилгаётган тергов ҳаракатлари натижаси бўйича кўшимча маълум қиласди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Маъжлиси Сенатининг ўз тўққизинчи ялпи мажлисида "Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги ўзлон қилингандигигин ўн саккиз йиллиги муносабати билан амнистия түгрисида" қарор қабул қилинди.

Ушбу ҳуқуқи ҳужжатнинг Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги ўзлон қилингандигигин ўн саккиз йиллиги ҳамда Тошкент шахрига асос солинганинг 2200 йиллиги арафасида қабул қилинishi мустақил давлатимиз инсонпарварлиги, адолат ва умуминсоний қадримялтарга содиқ эканлигидан яна

хукм этилиб, тузалиш йўлига қатъий ўтган шахслар, шунингдек озодликдан маҳрум қилиши жазосига ҳукм қилиниб, ўтalmай қолган жазо муддати иккни йилдан кўп бўлмаган маҳкумлар (хавобгарлини оғирлаштирадиган ҳолатларда қасдан одам ўлдириши жиноятини содир этганлар бундан мустасно) жазодан озод қилиниши кўратасиди.

Ушбу амнистия актида қўлланмайдиган ҳолатлар ҳам белgilab берилди, унга кўра:

— ўта хавфли рецидивист деб отпилганлар

— ўта оғир жиноятларни со-

ИНСОНПАРВАРЛИК НАМУНАСИ

бир бор далолат берди, шу билан бирга мамлакатимизда амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ ислоҳотларининг мантияни давоми сифатига ўтироф этилди.

Ўзлон қилинган амнистия актига биноан ҳукм қилинган аёлларни, жиноят содир этган вақтида 18 ёшга тўлмаган шахсларни, 60 ёшга тўлган эрakkalarni, шу билан бирга чёт этган фуқароларини жазодан озод қилиш кўзда тутилган. Амнистия актига асосида, ёхтиёсизлик орқасида жиноят содир этган шахслар, биринчи ва иккinci гурӯҳ ногиронлари, шунингдек, ижтимоий хавфи катта бўлмаган ёки унча оғир бўлмаган жиноят содир этганлиги учун биринчи марта ҳукм қилинган шахслар жазодан озод қилинадилар. Ундан таҳқиқари, тақиқланган ташкилотлар фаoliyatiда иштироқи, улар таркибида тинчлик ва хавфсизликка қарши ёки жамоат хавфсизлигига қарши жиноятлар содир этганлиги учун биринчи марта озодликдан маҳрум қилишга

дир этган шахслар

— узоқ муддатта ёки умрбод озодликдан маҳрум қилиш жазосига ҳукм қилингандар, шунингдек, ўлим жазоси авф этиши тартибida озодликдан маҳрум қилиши жазосига алмашибиргандар шахсларга амнистия кўлланилмайди.

Шу билан бирга, амнистия актиning қўлланishi устидан жамоатчилик назорати ҳамда депутатларининг бевосита иштиреки таъминланishi қайд этилди.

Прокуратура органларининг эндиғи вазифаси ўзлон қилинган амнистия актини бекаму кўст ҳаётта татбиқ қилиш, ҳар бир маҳрум ҳамда амнистия таъсiri остига тушадиган шахсларга нисбатан алоҳида ва холисона қўлланилиши ҳамда қонунбузилишларининг олдини олиш устидан оғишмай назоратни олиб боришдан иборат, қарорда амнистиянинг уч ой мобайнida ижро этилиши лозимилиги кўрсатиб ўтилган.

Шунинг учун ҳам "Амнистия

хисобга олинишини таъминлашлари, хусусан, уларни ишга жойлаштириши, ёрдамга муҳофазаларга ҳар томонлама кўмак бериси, шу жумладан, ёғлизларни, ногиронларни ва қарияларни тегишли муассасаларга жойлаштириши, вояга етмаганларни тегишли шахслар назоратига топшириши ташкиллаштириши керак.

Ундан таҳқиқари, жазони ижро этиши мусассасаларидан озод қилинган барча шахсларни яшаш жойлари бўйича тиббий поликлиникалар томонидан рўйхатга олиш, белгиланган муддатларда тиббий кўриклан ўтказилши, соғломлаштириши ишларини олиб бориш лозим.

"Амнистия түгрисида" ги Кароринг мазмун ва маҳиятини кенг тарғиб қилиш, бунда матбуот, радио ва телевидение кучидан ҳамда қарор қўлланлаётган ҳар бир суд проессида суд минбаридан фойдаланиши керак.

Мирзоҳид ОБИДОВ,
Тошкент шахар прокурорининг ўринбосари

ОБУНА – 2010

Хурматли газетхон!

Жамиятимизда ҳуқуқий маданиятия янада юксалтиши бугун олдимизда турган устувор вазифалордан эканлиги мазлум. Бу жараён барча ҳуқуқий нашрлар қатори "HUQUQ" газетаси зиммасига ҳам масгулиятли вазифалар юксалтиши.

Шу маънода, "HUQUQ" газетаси ҳуқуқий демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти барто этишининг ҳуқуқий асослари, ижтимоий-сёйси, ҳуқуқий ислоҳотларининг мазмун-мөҳимлити, самарасини кенг тарғиб қилиш билан бир вақтда жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларинг ҳар қандай кўришишида қарши жамоатчилик фикрини ўйғотишни максад қилиб олган.

Суд-ҳуқуқ ислоҳотлари, прокуратура фаолияти, жинойи гурух аъзолари, инсон ҳуқуқ ва мағнабатлари ҳимоясига оид энг сара, таҳдидий мақолалар газетхонада этишиборига ҳавола этиб келгандикондада. Шунингдек, таҳририятизмизга ўйланган ҳеч бир хат, ҳеч бир мурожат этишиборис қолмайди.

2009 йида ҳам "HUQUQ" газетаси Сизнинг энг яқин ҳамкорингиз бўйлиб қолади.

Обуна бўлишга кеч қолман!





Пойтахтимиздаги "Ўзэкс-помарказ"да Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан ташкил этилган қишлоқ ахолиси учун якка тартиблаги уй-жойларнинг лойиҳалари ва курилиши материалларининг ихтинослаштирилган кўргазмаси давом этмоқда.

Кўргазма ахборот марказидан маълум қилишларича, шу кунгага ўн минг нафардан зиёд киши бу ерда намойиш этилаётган лойиҳалар билан танишган. Улар орасида мөмкорлар, лойиҳачилар, курувчилар, курилиш материаллари ва жи-

хозлари, электр ва маший жиҳозлар ишлаб чиқарувчилар, улгуржи-чакана савдо компаниялари вакиллари, фермерлар, тадбиркорлар, талаба-ёшлар, маҳаллалар фоъллари бор. Кўргазманинг учини куни Навоий ва Наманган вилоятларидан келган вакиллар, пойтахтимиздаги бир қатор олий ўқув юртлари талабалари ва қасб-хунар коллежлари ўкувчилиари билан танишди.

- Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 3 авгуиста қабул қилинган "Қишлоқ жойларда уй-жой қурилиши кўлумини кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ги қарори ижроси юзасидан вилоятимизнинг Косонсой, Уйчи, Учқўргон ва Поп туманларида намуниавий лойиҳалар асосида послеклар курилиши режалаш-

тирилган, — дейди Наманган вилояти бои архитектори вазифасини бажарувчи Несъматжон Журабеев. — Коносон тумани Кўкумбой қишлоқ фуқаролар йигини худудидаги Навбаҳор маҳалласида 3, 4, 5, 6 хонали жами 225 та маҳалла гузари, 350 ўринли мактаб, болалар бorchaga, қишлоқ, врачлик пункти, дехқон бозори, ҳаммом, минимаркет, кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқаралдиган цех барпо этилади.

Мазкур янги аҳоли пунктининг мухандислик коммуникация тизимларига алоҳида эътибор қаратилган. Шу мақсадда сув тўлпаши ва тоозалаш иншоти куриш, 4,8 километрлик ичимлик суви, 5,4 километрлик электр, 4,6 километрлик табиий газ тармолини тортиш кўзда тутилимоқда. 9,2 гектар майдон ободонлаштирилади.

Туар-жой бинолари пишиқ гиштдан курилади. Ҳозир мамлакатимизда 600 дан зиёд корхона йилига 2,1 мил-

лиард дона гишт ишлаб чиқармоқда. Жорий йилда йилига 282,4 миллион дона гишт ишлаб чиқариши имкониятига эга 39 та янги завод ташкил этиш мўлжалланган.

Давлатимиз раҳбарининг

жорий йил 19 июня қабул қилинган "Деворборд материалилар ишлаб чиқаришини кўпайтишини раббатлантириши ва сифатини яхшилаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ги қарори асосида гишт ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг модернизация қилиши натижасида ишлаб чиқариш сарф-харажатларини камайтириш, маҳсулот нархининг арzonлашишига эришилади.

Кўргазма доирасида вилоятлар ҳокимларининг ўринbosарлари, архитектура, курилиш, транспорт, коммунал

хизмат соҳалари мутасадидири, "Қишлоқ қурилиш банк"нинг жойлардаги филиаллари раҳбарлари, туманлар ҳоким-

ларининг ўринbosарлари, туманлар бош меморлари атtestациядан ўтказилмоқда. Андижон, Бухоро, Жиззах ва Кашикадарё вилоятларидан келган 24 раҳбар ходим мазкур атtestациядан ўт олмади.

Шу куни Навоий ва Наманган вилоятидан келган вакиллар иштирокида турли худудларнинг ижтимоний-демографик, табиий-иқлим шароитини ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилган намуниавий лойиҳалар, тасдиқланган намуниавий лойиҳа асосида уй-жой куриш учун имтиёзли шартларда кредит ажратиш тартиби, якка тартибида уй-жой куриш учун ер масивларини танлаш, "Қишлоқ қурилиш инвест" инжиниринг компанияси иштирокида уй-жой қурилишини амалга ошириш тартиби, янги қурилиш материалларини қўллаш сингари мавзуларда семинар бўлиб ўтди.

Олим Тўракулов,
Ўза

ҲАММА ҲИССА

Бугунги кунда бутун мамлакатимиз худудида қурилиш, бунёдкорлик ва ободонлаштириши ишлари авжига чиққан. Хусусан, "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги ийли" давлат дастури ижроси юзасидан Тўрткўл туманида ҳам талай ишлар амалга оширилмоқда. Туман ҳокимиининг қарори қабул қилиниб, шу асосда маҳсус дастур ишлаб чиқилган. Давлат дастурида қишлоқ жойларida уй-жой қурилишини янада ривожлантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилганини таъкидлаш ўзиён. Туманда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 29 январдаги қарорига кўра уй-жойларни таъмидалар, реконструкция қилиш ва янгидан қуриш бўйича 3 та ихтинослаштирилган қурилиш ташкилоти тузилиб, уларнинг фаолиятини жонлантиришга қаратилган шарт-шароитлар мухайёнилини.

Қишлоқ аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш давримизнинг энг долзарб масалаларидан бириди. Туманда бу борада ҳам бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, "Пахтаки" овул фуқаролар йигини худудида 2 километр, "Қўхна Тўрткўл" ва "Оққамиш" овул фуқаролар йигинларидан ҳам 2 километр узунликдаги ичимлик суви кувуллари тортилиб, аҳолининг яшаш шароитлари яхшиланди. Қишлоқларни газ ва электр энергияси билан узлуксиз таъминлаш масалаларига ҳам эътибор қаратилмоқда. Ана шу мақсаддан 125 километр узунликдаги электр тармоқлари, 45 километр узунликдаги газ кувуллари тўла таъмиранди.

Туманинда капитал қурилиш соҳасида мазкур йилнинг ўтган олиги 1 миллиард 669 миллион 500 минг сўмлик бюджет маблаглари, 4 миллиард 961 миллион сўмлик бюджетдан ташкари фонdlар маблағлари, 1 миллиард 300 миллион сўмлик ҳукумат кафолати остидаги хорижий инвестиция ва кредитлар, шунингдек, тижорат банкларининг 302 миллион 900 минг сўмлик кредитлари ўзлаштирилди. 3080 ўринли 10 та умумతаъмин мактаби реконструкция

содий ривожлантириши мақсадида қабул қилинган дастурларни бажарши юзасидан 228 та кичик бизнес субъектлари тузилиб, 243 қасаначини қўшиб ҳисоблагандага 2946 та янги иш ўринлари ташкил қилинди. Кейнинг пайтда аҳолининг қурилиши материалларига оид материалларга бормоқда. Бу масалалар ечими ўз навбатида аҳолини иш билан таъминлашга ҳам хизмат қиласяпти. Жумладан, "Улибиг" овул фуқаролар йигини худудида қурилиш материаллари ишлаб чиқаришга ихтинослаштирилган Тўрткўл Шоҳ Бекат" гишт заводи ишга туштирилганда аҳоли учун айни муддо бўлди. Бу ерда ҳам бир неча ўнлаб иш ўринлари ташкил этилди.

Аҳолини иш билан таъминлашга долзарб вазифа сифатида қаралмоқда. 2009 йилнинг ўтган 7 ойни давомида туман ҳокимлиги, прокуратураси ва бандилка кўмаклашиш маркази ҳамкорлигига уч марта бўш иш ўринлари ярмаркаси ўтказилиди. Унда тумандаги 144 та корхона ва ташкилот 477 та бўш иш ўринларини таклиф этишиди. Мехнат ярмаркасида 330 нафар ишсан фуқаро ишга жойлаштирилди.

Аҳолини ижтимоий ҳимоя қуриши борасида амалга оширилган ишлар кўлами иш сайнинг кентайиб бормоқда. Жумладан, шу йилнинг олиги ойи давомида қорамол сотиб олишларига учун 53 та онлага 60,5 миллион сўмлик микрокредит ажратилди. Шундан тижорат банклари ҳисобидан 50,5 миллион сўм, иш билан таъминлашга кўмаклашиш жамғармаси ҳисобидан 10 миллион сўм берилди. Кам таъминланган ёш оидаларга ҳомийлар ҳисобидан 63 бощ қорамол бепул тарқатилди.

ҚЎШИШИ КЕРАК

рим қонунбузарларлар ҳам содир этилаётгани ачинарли ҳол. Тўрткўл туман прокуратураси томонидан "Пахтаобод" овул фуқаролар йигинида Даустир ижроси юзасидан текшириш ўтказилганида экин майдонларини сурғориша мўлжалланган 121 дона бетон лотокларни нормалу шахслар ўтилаб кетишиган мълдум будди. Шунингдек, туман қишлоқ тароитида ҳокимларини амалга ошириш тартиби, янги қурилиш материалларини қўллаш сингари мавзуларда семинар бўлиб ўтди.

Аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасида ҳам

таъмишни ўзгаришлар кўзга ташланди. Ўтган давр мобайнида янгидан 1 та умумий овқатланни ва 7 та маший хизмат кўрсатиш шоҳобчasi бунёд этилди. Туманда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш учун 71,3 миллион сўм кредит ажратилди. Тадбиркорларнинг сабъи қуриларларидан зарар етказилишта сабаб бўлган. Бу ҳолатлар бўйича жиноят ишлари кўзгатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Давлат дастурини қабул қилишдан мақсад ҳалқимизга муносib турмуш шароитни яратиб бериси, қишлоқ инфраструктузларини ривожлантириш орқали мамлакатимизнинг энг тараққиётини давлат дастурни ташкил этишини майдонларидан ўтказилмоқда. Бундай эзгу орзу-ниятлар йўлида сидқидилдан меҳнат қилиш ҳар бир ўргандошимизнинг биринчи галдаги вазифаси ҳисобланади.

Фарҳод АЛЛАМБЕРГАНОВ,

Тўрткўл туман прокурори



ЧЕКЛАНГАН БОШҚАРУВ

Корхонамиз иктиносидий почор аҳволга тушиб қолган эди. Ҳатто ходимларнинг иш ҳақларини ҳам тўлашса қодир эмасди. Пу боис ҳужжатлар суд томонидан санасига жорий қилиниб, ташки бошқарувчи тайинланди. Лекин корхонамиз акционерлик жамияти бўлганиши сабаби, бизда жамият бошқарувчидан ташкини кузатуб кенгашни ҳам фоалият кўрсатиш келар эди. Ташки бошқарув жорий этилагандан бўй эса тайинланган ташки бошқарувчи кузатуб кенгашининг ҳукуқлари қонунга мувофиқ чекланган. Шунинг учун у фаолият кўрсатишга ҳақли эмас деялти. У шундай дейшига ҳақлими? Агар ҳақли бўлмаса, қонун талабини ҳай даражада бузаяти ва унга нисбатан қандай қонуниш чора кўрлади?

**З.КУТИБОEV,
Нукус шахри**

Ташки бошқарувчининг талаби тўғри. Чунки "Банкротлик тўғрисида"ти Қонуннинг 92-моддаси талабига кўра, суд томонидан ташки бошқарувчи тайинланган пайтдан эътиборан қарздорнинг бошқарув органилари ваколатлари туттилиди. Қарздорнинг раҳбари ва қарздорнинг бошқарувчи ташкини ваколатлари ташки бошқарувчи ўтади. Ушбу органлар ташки бошқарувчи тайинланган пайтдан эътиборан уч иш куни ичидаги қарздорнинг бухгалтерия ва бошқарувчи ташки бошқарувчига топширилишини таъминлашлари шарт.

ИШ ҲАҚИМ НИМА БЎЛАДИ?

Мен бир неча йил давомида бош мұхандис бўлиб ишлаган эдим. Ойлик иш ҳақим икюри эди. Лекин иш ҳақим ҳақидаги маълумотномани ололмадим. Сабаби, 1996 йил бўлган ёнгина барча ҳужжатлар айқў бўлиб кетган экан. Аммо мен ишлаган ташкилот ҳамон боригига учун у ернинг маъмуриятига ишлаган давлатларини тасдиқлаб беришларини сўраб мурожаат қилиганимда, улар менга ҳужжатлар куйидеги чекланганни аниқ белгиламаса-да, мурожаатни тергов ҳаракатларида битта шахс фақат бир марта жалб этилди. Агар суд мұхокамасида ўтказилган тергов ҳаракатлари бўйича турли хил шубҳа ёки тушунмочилклар пайдо бўлса, у ҳолда шу тергов ҳаракатларида иштирок этган холис суд мажлисига ҳақирилиши ва гувоҳ сифатида сўрок қилиниши мумкин.

**Б.ЮЛДАШЕВ,
Самарқанд шахри**

"Фуқароларнинг Давлат пенсия таъминоти тўғрисида"ти Қонуннинг 31-моддаси талабига кўра, пенсияни ҳисоблаб чиқариш учун олинадиган ўртача ойлик иш ҳақида маълумотномани ололмадим. Сабаби, 1996 йил бўлган ёнгина барча ҳужжатлар айқў бўлиб кетган экан. Аммо мен ишлаган ташкилот ҳамон боригига учун яхши ойлик иш ҳақига қараб ҳисоблаб чиқилади. Шунингдек, ушбу қонунда белgilаниши, иш вақтини ҳисоб-китоб қилини мумкин бўлмаган ходимларнинг пенсияларни ҳисоблаб чиқариш учун иш ҳақи миқдори Ўзбекистон Мехнат ва аҳолини ижтимоий ҳукуқларни ҳақида мурожаатни ўтказибди. Пенсия фондига тўланган ижтимоий суурита бадаллари миқдорига қараб аниқланади.

МЕНИНГ ХОҲИШИМ ҚОНУНИЙМИ?

Мен бир корхонада ҳисобчи бўлиб ишлар эдим. Лекин оиласи шароитим туфайли у ердан ўз хоҳишимга кўра ариза ёзиб кетишига мажбур бўлдим. Аммо охирги иш давомида ишлар таътили олмаганинг учун оддин таътила чиқиб, таътила муддати тугаси билан меҳнат шартномаси ҳам бекор бўлишига келишиган эдик. Мен таътила вактида бошқа иш топишга уриниб кўрдим, бироқ бошқа иш топа олмадим.

Орадан бирор вақт ўтган эса мен бирор шошиганимни билдим. Чунки менди бу вақт ичидаги шароитимни тўғрилаш, аввалин ишмега қайтишига имконият пайдо бўлди. Мен ҳозирга шароитда аввалин ишмега қайтишини сўраб мурожаат қилишим мумкини?

**Н.ЗОКИРОВА,
Фарғона шахри**

Меҳнат кодексида меҳнат шартномаси ходимнинг ташабbusи билан бекор қилини асосларида ходим иш берувчани икки ҳафта оддин ёзма равишда огоҳлантириб, бекор қилишга ёки анан шу икки ҳафтатлик муддат тутамасдан турб ўз аризасини қайtarib олиб, меҳнат муносабатларини давом этитирига ҳақилиги кўрсатиб ўтилган. Лекин сиз билан боллиқ ҳолатда, агар Меҳнат кодексида белgilangan ушбу муддат ёки сиз билан иш берувчи ўртасида бу ҳолат бўйича белgilangan (агар белgilangan бўлса) муддат ўтиб кетган бўлса, унда сиз ўз аризангизни қайtarib олишига ҳақли эмасиз.

НИКОҲ ТАҚДИРИ

Яқин бир танишининг турмуш ўртоги бундан бир неча йил олдин бедарак ўйқолди. Орадан ўйлар утса ҳам у топилмади. Шундан сўнг, ўша танишин турмушга чиқадиган бўлиб қолди. Шунинг учун унинг сабаби энниятини топди. Аммо тақдир тақдисози билан у турмушга чиқмай қолди. Орадан яна олти ўй ўтган, бедарак ўйқолган эри қайтиб келди. Бундай вазиятда уларнинг аввалини никоҳи тикланиши мумкини?

**Ш.МИРАЛИМОВА,
Янгиёй шахри**

Мумкин. Лекин бунинг учун шахсни бедарак ўйқолган лебтопиши тўғрисидаги суд қарори бекор қилиниши лозим. Ана шундан кейингина эр-хотининг биргаликдаги аризасига кўра, уларнинг никоҳлари ФХДЭ органни томонидан тикланиши мумкин. Агар эр (хотин) бунгача бўлган вақт ичидаги янги никоҳга кирган бўлса, никоҳни ташки мумкин эмас. Эски никоҳни тиклаш фақат кейинги никоҳ бекор қилинганидан кейингина бўлиши мумкини.

КЕРАКЛИ ОДАМ

Ҳукуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари томонидан ўтказиладиган суриштирув ёки тергов ҳаракатларида неча марта холис сифатида қатнашиши мумкин?

**Т.АКРОМОВ,
Нарпай тумани**

Холис сифатида фақат суриштирувчи, терговчи, прокурор томонидан тергов ёки бошқа ҳаракатлар (гувоҳдан, тириш, кўздан кечириш, мурдан экгумияция қилиш, мол-мulkни хатлаш, таниб олиш учун кўрсатиш, тергов эксперименти ва ҳоказо шу каби ҳолларда) ўтказиланини тасдиқлаш ва ушбу жараён натижаларини тасдиқлашни учунгина жалб этилди. Бунда холис мазкур жараённинг бошидан охиригача қатнашиши талаб қилинади. Қонун муайян холиснинг неча маротаба тергов ҳаракатларida иштирик этиши лозимлитетини аниқ белgilammasa-da, мурожаатни тергов ҳаракатларида битта шахс фақат бир марта жалб этилди. Агар суд мұхокамасида ўтказилган тергов ҳаракатлари бўйича турли хил шубҳа ёки тушунмочилклар пайдо бўлса, у ҳолда шу тергов ҳаракатларида иштирок этган холис суд мажлисига ҳақирилиши ва гувоҳ сифатида сўрок қилиниши мумкин.



НАФАҚА МИҚДОРИ ҚАНЧА?

2002 йил октябрь ойида меҳнатга қобилиятсиз бўлиб ишга чиқмаган давор учун неча сўм ҳисобланади? 2000 йил ва 2001 йилдаги иш ҳақи ўғсан фойзлар кейинги ҳомилодорлик ва тугиши бўйича меҳнатга қобилиятсизлик варақаси учун нафака ҳисоблагандаги инобатга олинадими?

**Д.РУСТАМОВ,
Карши тумани**

Вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик давор учун тўланадиган нафакалар ижтимоий ҳимояга мух тож бўлган шахсларнинг қайси тоифасига киришига қараб белgilanadi. Масалан, Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28 февраль кунти 71-сонли қарорига мувофиқ, 2002 йил 1 марта бошлаб вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик бўйича нафакалар қўйидагича белgilanadi:

а) иккича жаҳон урушни қатнашчиларидан бўлган ходимларга, байнамиллаги жангчиларга ва уларга тенглаштирилган шахсларга, қаромогиди 6 ёнга (ўкувчилар учун - 18 ён) тўлмаган уч бағар ва ундан кўп фарзанди бўлган ходимларга, Чернобил АЭСдаги авария оқибатларини туттишида қатнашган ходимларга, Чернобил АЭСдаги авария натижасида радиоактив ифлосланши зонасидан эвакуация қилинган ва кўчирилган қон ҳосил қўйувчи органлар касалликлари (ўтиқар лейко), қалқонсимон без (аденома, рак) ва хавфли ўスマлар билан боғлиқ касалликларга чалинган ходимларга, ядро полигонларида ва бошқа радиация-ядро объектларида ҳарбий ҳизматни ўтаган пенсия ёшидаги ногирон ходимларга, шунингдек ходим ишда шикастланиш ва касалликларни оқибатида вақтичилак мекнат қобилиятини йўқотганда ойлик иш ҳақининг тўлиқ миқдори;

б) ижтимоий аҳамияти эга касалликларга бўйича ҳисобда турувчи ходимларга, улар томонидан давлат ижтимоий сургутасига бадаллар тўлаб келиниши муддатига (умумий иш стажига) қараб ойлик иш ҳақининг 60 фойзидан 100 фойзигача миқдорда;

в) қолган ҳолларда, улар томонидан давлат ижтимоий сургутасига бадаллар тўлаб келиниши муддатига (умумий иш стажига) қараб ойлик иш ҳақининг 60 фойзидан 100 фойзигача миқдорда тўланади.

Ҳомилодорлик ва тугиши бўйича нафакалар тўлови мазкур вақтда амалда бўлган иш ҳақидан (шунингдек, ушбу нафакалар учун белgilanigan foyzlaridan) келиб чиқиб ҳисобланади.

АГАР ИШЧИ ҚАРЗДОР БЎЛСА...

Мен 2001 йилдан бўй эса фурмада директор бўлиб ишлаб келаман. Ишчиларимизга иш ҳақларини доим ўз вақтида тўлаймиз. Лекин яккада аудиторлик текширишни ўтказганимизда битта ходимга ортичка пул тўланадиганни аниқланади. Агар бу узбек ортичка тўланадиган пулни ходимнинг келгуси ойдаги иш ҳақидан тўғрида ўтказаб қолсан қонунг бўлдабими? Чунки бу тўғрида ходимга ойтказ, агар унча вақт ўтиб кетди, энди ушлайсизларми, деб жанжал кўтараётми.

**Ш.КАМОЛОВ,
Тошкент вилояти**

Ҳисоб-китобда хатолар туфайли ходимга ошича тўланган пулни ўтказаб қолишида ушбу ходимнинг розилигини олиш табал қилинади. Бироқ бундай ҳолатда икки жиҳатта эътибор бериш лозим:

- агар ҳақ тўлаш нотўғри ҳисоблаб чикиралган кундан бошлаб бир ой ўтмаган бўлса, иш берувчи ушбу ҳақни ўтказаб қолиши ҳақида фармойиш беришга ҳақли;

- агар бу муддат ўтиб кетсан бўлса ёки ходим ҳўжалик эътиёжларига, хизмат сафарига ёхуд бошқа жойга ишга ўтганлиги муносабати билан берилган авансини ўтказаб қолинишни асоссиз ёки миқдорини нотўғри деб ҳисобласа, у ҳолда қарор суд тартибида ундирилади.

Саволларга
Дониёр ХАЛИЛОВ
жавоб берди

ХУРМАТЛИ МУШТАРИЙ! Ўзингизни қизиқтирган ҳукуқка онд саволларнинг бўлса бизга мурожаат қилинг.
Уларга тажрибали ҳукуқшослар жавоб беради. Саволларнингизни «Нуриқ» газетасининг [«Info@Nuriq-gazeta.uz»](http://Info@Nuriq-gazeta.uz) электрон почтаси орқали юборишингиз ёки 233-26-62 телефон рақамига кўнгироқ қилиб беришингиз ҳам мумкин.

Суд-хуқуқ тизимида амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотларнинг кутилган са-мараларни берини бевосита адвокатура институтини тако-миллаштириши тақозо эта-

ди. Шунундай хисобга олган ҳолда, республикамиз суд-хуқуқ соҳасидаги амалга оширилаётган ислоҳотларнинг мантиқий давоми сифатидаги адвокатура тизими ҳам ислоҳ этилмоқда. Тизимни тако-миллаштириши қаратилган янги хуқуқий асосларнинг замарида инсон хуқуқ ва эркинликларни, юридик шахсларнинг қонуний манфаатларни тұлақонлы ҳимоя қилип шештеди.

Суд-хуқуқ тизимини янада либераллаштириш, фуқароларнинг терғов ва суд ишинин юритишнинг ҳар қандай босқичида малакалик юридик ёрдам олиш хуқуқини мустаҳкамлайдиган конституцияйи норманинда амалга ошириши, адвокатуранин ташкилий мустақилларни таъминлаш, ундан юкори малакалик қадрлар билан тұлдырыш, адвокатларнинг мустақиллары қафолатларни күчайтириш, айниска адвокатлар касбийнин обүрсие ви нұғузине ошириши мақсадыда қабул қылғанда. Шунингдеги, тизимни ҳалол касб маҳоратында мутахассисдар билан тұлдыришина таъминлайдиган самаралар тиңзиялаш тизими ташкил этилди.

Жорий этилган тартибиға кўра, лицензия олиши учун адвокат мақомы талабор шахс юридик мутахассислиги бўйича камиди иккичи ишлек иш стажига эга бўлиши лозим. Шунингдек, адвокатлар тузиласида камидолти ой стажировка ўтаган бўлиши керак ҳамда малака имтиҳонни ташкил этилди.

Мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантириш, бу соҳа фаoliyatiini рагблантариши, тадбиркорлик субъектлари хуқуқ ва манфаатларни ишончли ҳимоя қилишининг хуқуқий асосларни яраттили. Тадбиркорларни ҳар томонлама кўллаб-куватлаш мақсадида тадбиркорларнинг хуқуқ ва манфаатларни ҳимояси тобора кенгайтиб боромда. Жумладан, 2009 йил 15 майда Президентимизнинг "Тадбиркорлик фаoliyatiini янада кўллаб-куватлаш ва ривожлантириш чорада тадбирлари тўғрисида" ги Қарори қабул қилини.

Ушбу қарор билан тадбиркорлик субъектлари ва хусусий мулк эгалари, хорижий инвесторлар-



ТАДБИРКОР ДАВЛАТ ҲИМОЯСИДА

Нинг хуқуқлари ва қонуний манфаатларни ҳимоя қилишини янада күчайтириш, уларнинг қонун ҳужжатларida белгиланган хуқуқларига риоа этилиши устидан амалга ошириладиган доимий мониторингин күчайтириши вазифаси юклитилади. Бу эса мазкур йўналишида фаoliyatiini янада кенгайтириши, тадбиркорларнинг ишончли ҳимоясини таъминлаш усулаарини тубдан такомиллаштириши, тегишли давлат органлари билан тадбиркорлик субъектларини хуқуқий ҳимоя қилиш борасидаги ҳамкорлигимизни янада мустаҳкамлашни тақозо қилали.

Мамлакатимиз иккисодиётининг таянчи хисоблантириши тадбиркорликни ривожлантиришда уларнинг ҳар томонлама ижроини ўрганиш юзасидан 4 туман, шаҳарларда ўтказилган текширишлар натижаларига кўра 1770 дан ортиқ қонунбузилиши ҳолатлари аниқланади, ёзма кўрсатмалар кириттили.

Хусусан, бошқарма ходимлари томонидан тадбиркорликка оид қонун ҳужжатларининг ижроини ўрганиш юзасидан 4 туман, шаҳарларда ўтказилган текширишлар натижаларига кўра 1770 дан ортиқ қонунбузилиши ҳолатлари аниқланади, ёзма кўрсатмалар кириттили.

Шунингдек, қонунбузилиши ҳолатларига йўл қўйган 10 нафар мансабдор шахсга нисбатан маъмурий баённомалар расмийлаштирилиши, жиноти ишлари бўйича судларга тақдим этилган.

Таъсири чораларининг натижаларига кўра, 74 нафар шахс интизомий жавобгарликка торттилиб, шундан 8 нафари ва-

зифасидан озод этилган. 8 нафари эса суд қарорларига асоссан маъмурий жавобгарликка торттилан.

Хисобадор тадбир корпоратив субъектларининг манфаатларини кўзлаб 136 млн. сўмлик 74 даъво аризаси кириттилан.

Вилоят адлия бозаркормасининг 2009 йилнинг 1-ярим йиллик иш режисига асосан 2009 йил май ойидаги Гулистон туман ҳокимлиги хузуридан тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш инспекциясида ўрганиш ўтказилганда, инспекцияни томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 24 майдағи "Тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга кўйиншининг ҳабардор қилиши тартибини жорий қилиши" 357-сонли қарори талаблари бузилишига йўл қўйилганлиги аниқланади.

Аниқланган қонунбузилишиларни бартаграф этиши ва қонунбузилишиларга йўл қўйган шахсларни интизомий жавобгарликка торттиши ҳақида Гулистон туман ҳокими номига тақдимнома кириттилди, ҳокимлик хузуридан Тадбиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси бошлиги Я.Ҳасановга "ҳайфасн" берилиди.

Жорий йилнинг март ойидаги Сирдарё туман ер ресурслари ва давлат кадастри бўлимида ўрганиш ўтказилганда, НҚОФ-МКнинг режа-жадвалига асоссан бўлими бошлиги Ш.Базарбаевнинг 2008 йил 12 июндан 5-сонли бўйруни билан бўлими мутахассиси А.Зиятов аглаб турган ҳақида тақдимомадан озод қилини.

2009 йил июн ойидаги Бўёвут туман ҳокимлигининг савдоғи рухсат бериси бўлими ўрганилганда, бўлими томонидан Республика Президентининг 2005 йил 21 сенг тартибидаги "Тадбиркорлик фаoliyatiini юриттиши учун рухсатнома турларини қисқартиши ва уларни бериси тартиби-қондайларини соддлаштириши тўғрисида" ги 186-сонли қарори ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 5 декабрдаги "Ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка торттиши учун рухсатнома турларини қисқартиши" ги 242-сонли

зифасиси А.Зиятов тумандаги "Сирдарё дехқон бозори" МЧЖда 2008 йилнинг 12 июнда режали текшириш ўтказиб, жамият томонидан 1,23 га ер майдони ниноң қонуний эгаллаб олинганини ҳақида далолатнома тузган. Бирок,

ўрганиш кунинг қадар ушбу далолатнома имзоланмаган ва жамият раҳбари М.Каттахўжаевга ишларни синовдан ўтказилди. Имтиҳон якунлари 32 нафар адвокат ўз билан даражасини мунтазам равишда ошириб бормаганлиги, янги қабул қилинаётган қонун-

қарори билан тасдиқланган Низом талаблари кўпол тарзда бузилишига йўл қўйилганини аниқланди.

Жумладан, туман ҳокимлиги томонидан 2008 ва 2009 йиллар учун туманда ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада бўйича маҳсус комиссия таркиби тузилмаган. Бўёвут туманида фаoliyati кўрсатадиган "Хоразм маълиаси" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Туркменистанда қорхонаси раҳбари Ж.Куючининг ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада майдони сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

Шунингдек, ушбу ариза бўйича корхонанинг таъсис шартномаси, низоми, корхонанинг 2007 йилдаги фаoliyati ишларни сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

Бўёвут туманида фаoliyati кўрсатадиган "Хоразм маълиаси" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Туркменистанда қорхонаси раҳбари Ж.Куючининг ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада майдони сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

Бўёвут туманида фаoliyati кўрсатадиган "Хоразм маълиаси" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Туркменистанда қорхонаси раҳбари Ж.Куючининг ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада майдони сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

Бўёвут туманида фаoliyati кўрсатадиган "Хоразм маълиаси" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Туркменистанда қорхонаси раҳбари Ж.Куючининг ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада майдони сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

Бўёвут туманида фаoliyati кўрсатадиган "Хоразм маълиаси" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Туркменистанда қорхонаси раҳбари Ж.Куючининг ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада майдони сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

Бўёвут туманида фаoliyati кўрсатадиган "Хоразм маълиаси" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Туркменистанда қорхонаси раҳбари Ж.Куючининг ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада майдони сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

Бўёвут туманида фаoliyati кўрсатадиган "Хоразм маълиаси" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Туркменистанда қорхонаси раҳбари Ж.Куючининг ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада майдони сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

Бўёвут туманида фаoliyati кўрсатадиган "Хоразм маълиаси" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Туркменистанда қорхонаси раҳбари Ж.Куючининг ултуржин савдоғи интизомий жавобгарликка тақдимомада майдони сурʼаб аризаси бўйича корхонанинг устав фонди энг кам ойлиш иш ҳақининг камидаги 3500 баравари миқдорида шакллантирилганлигини ҳамда энг кам ойлик иш ҳақининг камидаги 1200 баравари миқдорида пул маблаглари кириттилганлигини тасдиқловчи банк маълумотносиги ишланаётган.

ЁШ ОИЛАЛАР ҲИМОЯМИЗДА

Оила мустаҳкам бўлишида эр ва хотиннинг нақадар ҳуқуқий онглилиги ва маданиятлилиги, шу билан бирга бу оиласнинг ижтимоий ва моддий ҳимояланганлиги ҳам муҳим аҳамиятга эга. Чунки оиласнинг тўкис бўлишидан фақат оила ва унинг яқинлари эмас, балки жамият ҳам манфаатдор.

2007 йил 18 майда қабул қилинган «Ёш оиласларни моддий ва маънавий кўллаб-кувватлашга доир кўшимча чорадибайлар тўғрисидаги Республика Президентининг Ислом Каримов таъкидлагандаридек, ёшлар бизнини нафақат ишончимиз ва келажакимиз, улар бугунги ва эртаги куни мизинг ҳал қуловчи кучидир.

Фузор тумани марказидаги болалар спорти мажмуасида туман прокуратураси, Болалар спортини ривожлантириши жамғармасининг вилоят филиали, вилоят стол тенниси федерацияси ва вилоят вояга етмаганлар билан ишлаш комиссияси ташаббуси билан болалар ва ўсмиirlar ўргасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиши, гиёхвандлик ва ҳар қандай кераксиз таъсиirlарга берилшишинг олдин олиш шиори остида вилоят умумий ўрта таълим мактаблари ўқувчилари ўргасида стол тенниси бўйича мусобақа бўлиб ўтди.

СОГЛОМ АВЛОД ЮРТ ТАЯНЧИ

Қизгин ва муросасиз баҳсрардан сўнг китоблик тенниси усталири мусобақа астойдил тайёргарлик кўрганларидан маъмуд бўди. Беллашув якунида улар энг кўп очко жамиришиб, умумжамоҳа ҳисобида биринчи ўринга сазовор бўлдилар ва ҳурмат шоҳсупасининг ёнг юкори поғонасига кўтарилилар. Фузорликлар иккинчи ва якъобликлар учунин ўрин билан кифояланиши.

Ўхисл болалар ўргасидаи шахсий биринчиликда китоблик Расул Сатторовнинг қўли баланд кеди. Гузорлик Фаррух Колмуродов ва Фаррух Баратовлар иккинчи ва учинчи ўрингарни ўзаро баҳам кўриши. Қизлар ўргасидаги баҳсрардан китоблик Нигина Абдутоировага тенг келадиган топилмади. Шахрирабблар Ирида Жумасева ва гузорлик Ирида Ибрагимовлар ҳурмат шоҳсупасининг иккинчи ва учинчи поғоналарини банд этиши.

Умумжакон ҳисобида биринчи ўринин эгаллагандан китоблик мусобақа кубоги, диплом ва қимматбахо совсалар топширилди. Китобликлар ва бошқа голиб спорчиларга совсалар ҳамда бошқа разбатлантирувчи мукофотларни вилоят ҳокимининг ўринбосари вилоят хотин-қизлар қўмитасининг раиси Инобат Каримов-



дан яна бирни деб айтиш мумкин. Унда ёш оиласларни моддий ва маънавий кўллаб-кувватлашни янада кучайтириши, мустақил ҳётта кириб келишида уларга зарур ёрдам кўрсатиш, уй-жой ва маиний шароитларини янада яхшилаш асо-

чи мақсад қилиб қўйилган.

Баъзи ҳолларда оиласларнинг естарли-ча ижтимоий ҳимояланмаганинги ке-лишмоччиликлар келиб чиқишига ва оиласий ажralишиларга олиб келмоқда. Фармон айнан ёш оиласи мустаҳкамлаш, уларнинг моддий оёқка туришига ёрдам беришга қартилаган. Унта кўра, имтиёзли шароитлар асосида ёш оиласларга ипотека, истемоль кредитларни ва микро кредитлар берилади. Ушбу маблаглар ҳисобига ёш оиласлар кичик бизнес ва ху-сусий тадбиркорликни ташкил қилиш, уй-жой куриш, таъмилаш ва сотиги олиши, мебель ва бошқа узоқ муддат фойдаланиладиган ҳёттий зарур товарлар сортили олиш кимиятига эга бўладилар. Шу билан бир қаторда кредитлар бўйича фойзлар тўланишида ҳам бир қатор имтиёзларга эга бўладилар.

Фармон бўйича ёш оиласлар тоифаси аниқ белgilab қўйилган бўлиб, ёш оила тоифасига ҳар бири 30 ёшдан ошмаган,

биринчи марта расмий никоҳдан ўтган ёшлар киради. 2009 йил биринчидан ярми давомидан вилоятимиз ФХДЕ бўлимлари томонидан 11.245 ta никоҳ қайд қилиниб, уларнинг 9 мингдан ортига ушбу тоифага кируви ёш оиласлардир.

Агар ҳар бир ёш оила атзоси ўз ҳуқуқлари, давлатимиз томонидан уларга берилаетган имтиёзлар ҳақида билишса, фикримча, оиласлар янада мустаҳкам бўлиб, оиласий ажralишилар кескин камайган бўларди. Ваҳоланки, ёш оиласларнинг мустақилияти яшши, жамиятда ўз ўрнини топиши, соғлем ва баркамол автолини дунёга келтириб, вояга етказиши учун сабр-матонат, ақл-идорк билан бирга, уларнинг ҳуқуқий ва тиббий саводхонлигини ошириш, шунингдек, уларга моддий ва маънавий маддад ҳам зарур бўлади.

**Замира АХМЕДОВА,
Самарқанд шаҳар 2-сон
ФХДЕ бўлими мудири**

ҚАЛБГА КЎЧМАГАН УЧҚУН

Куз кунларидан бирни изғиринли шамол билан бошланди. Саҳарда қисқа муддат ёғиб ўтган ёмғир қишлоқнинг тупроқи ўйларини "чантбоғис" қўйган. Эрталаблари уй ишларига қаравшини канда қилмайдиган Шоҳруҳ онасининг сигир соғишига кўмаклашган (бузоқларнинг меъерида эмишини назорат қилиш унинг зиммасида), момоси пишириш берган ширпочини ичиб, мактабга кетишга тайёргарлик кўра бошлади. Ноунуша қилиб бўлган Шоҳруҳ кийимини алмаштириб, сумкасини елкага осиб олди-да, ўртоқлари келадиган кўчага чиқиб, бироз турди. Дарс бошланишига ҳали вақт бор бўлишига қарамай қўшиниси Жаҳонгирларнинг уйи якинида 4-5 нафар синфдоши кўрниди. Улар ҳам тез-тез қадам бошишар, чунки дарслар бошлангунча параллел синф болалар билан футбол ўйнашига келишиб олинганлар. Синфдошларнинг олдинги ўйин мухомасига Шоҳруҳ ҳам қўшилди. Шу тарпи гурунг-гурунг билан кетишаётганда Азизбекнинг кўзи ёндинигина ёна бошлаган симёғочаётчи аланага тушди. Шамол эсаётган эмасми, электр симларининг қиска туташува туфайли барпо этилганни. Чунки спорт билан шугулланган болалар жиноятчилик кўчасига ҳам киришмайди.

Ха, шуни ишонч билан айтиши лозимки, яқин келажакда жаҳон тенниси ономсида ва бошқа спорт турлари бўйича турли ҳалқаро ареналарда яна кўпилаб ўзбекистонлик ёрқин юлдузлар порлай бошлади. Бунга бугун пой-девор кўйилмоқда.

**Норбута ФОЗИЕВ,
журналист**

Бош прокуратура жамоаси бўйлим бошлиги ўринбосари Нурумхаммад Курбонова падари бузруквори ТУРСУНУМҲАММАД ОТАНИНГ вафот эттагани муносабати билан чукур ҳамдардлик билдиради.

Бош прокуратура, фахрийларни ижтимоий кўллаб-кувватлашни жамоатчиликни Маркази ва Навоий вилоят прокуратури жамоаси прокуратура фахрийси Абдуҳамид ЧУТБОЕВнинг вафоти муносабати билан оила аъзоларига таъзия билдиради.

Ўтганларнинг оҳирати обод бўлсин!

Бош прокуратура жамоаси вилоят прокуратураси жамоаси Нийзий туман прокурори Талъатек Субхоновга падари бузруквори

Файратбек СУБХОНОВнинг вафот эттагани муносабати билан таъзия билдиради.

Шерали НИШОНОВ